

Rädda Barnen

TRYGGARE TILLSAMMANS

Tankar och tips om ett tryggt bemötande av barn och unga

**RÄDDA BARNEN ARBETAR MED BARNS RÄTTIGHETER
UTIFRÅN BARNKONVENTIONEN OCH UTIFRÅN FÖLJANDE
HUVUDPRINCIPER:**

- Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda. Ingen får diskrimineras.
- Artikel 3: Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet.
- Artikel 6: Alla barn har rätt till liv och utveckling.
- Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin åsikt. Vuxna ska lyssna, beakta och återkoppla till barnet.

I den här foldern får vi som är verksamma inom Rädda Barnen ta del av tankar och tips som hjälper oss att göra våra verksamheter och aktiviteter tryggare för barn.

Foldern innehåller riktlinjer som vi alla behöver vara medvetna om, samt konkreta tips på hur vi kan agera i olika situationer.

Tryggare Tillsammans är ett sätt att tänka som ökar tryggheten – både för barnen som deltar i Rädda Barnens verksamheter och för oss som verksamma.

RIKTLINJER

Huvudregeln är att all samvaro med barn och unga sker på deras villkor. Som verksamma i Rädda Barnen behöver vi tänka på:

- Att vår kommunikation med barn, unga och vuxna måste vara klar och tydlig.
- Att våra ordval, ansiktsuttryck och tonfall kan tolkas på olika sätt av olika människor. Innebörden av orden och sättet de sägs på kan därför få oönskade effekter. Barn i synnerhet kan ha svårt att förstå sarkasm och ironi.
- Att vi aldrig ska tala illa om eller nedvärdera barn, deras föräldrar/vårdnadshavare eller andra verksamma. Om vi som är verksamma behöver prata ut, försäkrar vi oss om att vi gör det på en barnfri (och föräldrafri) plats.

TYSTNADSPLIKT

Vi som är verksamma inom Rädda Barnen får inte föra vidare personliga eller privata uppgifter om barn, unga eller deras familjer till utomstående. Vi har däremot en skyldighet att underrätta socialtjänsten om vi misstänker att ett barn far illa. Därför kan vi aldrig lova ett barn att det som hen berättar för oss stannar hos oss.

ANMÄLNINGSPLIKT

Alla vi som är verksamma inom Rädda Barnen är skyldiga att göra en orosanmälan¹ om vi misstänker att ett barn är utsatt för våld, övergrepp eller försummelse. Om ett barn har blivit utsatt inom vår egen verksamhet är vi skyldiga att föra vidare det vi fått veta eller observerat till den som är regional kontaktperson för Tryggare Tillsammans,² alternativt skriva till childsafeguarding@rb.se.

FYSISKT UMGÄNGE MED BARN

Vi behöver komma ihåg att vissa barn kan uppleva fysisk beröring som obehaglig – även om den är kärleksfullt menad.

Att till exempel kulla någon, eller att ha lite hårda tag i en lek kan uppfattas annorlunda av barnet och andra vuxna än avsikten med beröringen var.

Vi behöver vara observanta på om ett barn verkar obekvämt med beröring. Känner vi oss osäkra är det bättre att ta ett steg tillbaka.

Vi kan också möta barn som på olika sätt söker mycket kontakt. Det har barn rätt att göra. Vi kan då hjälpa barnet genom att vara tydliga och sätta våra egna gränser.

LÄGE ATT GÅ UN DAN IBLAND

Det är okej att tappa tålamodet i arbetet med barn, unga och vuxna. När vi märker att vi gör det bör vi försöka gå undan och lugna ner oss en stund. Vi gör vårt bästa för att inte visa ilska eller irritation när vi leder en aktivitet.

¹ Läs mer om hur en orosanmälan går till på www.orsanmalan.se

² Läs mer om Tryggare Tillsammans på www.raddabarnen.se/tryggaretillsammans

TRYGGHET OCH RESPEKT UNDER AKTIVITETER

I alla aktiviteter när vi är tillsammans med barn och unga behöver vi försäkra oss om:

- Att vi inte är ensamma med ett eller flera barn. Vi befinner oss alltid där andra vuxna kan se eller höra oss. Om vi behöver prata enskilt med ett barn, gör vi det på en plats där andra vuxna inom vår verksamhet kan se oss och kan höra om någon höjer rösten.
- Att vi visar hänsyn och respekt för barns privatliv. Vi hjälper bara till med intima och privata åtaganden om barnen inte kan göra dessa själva, till exempel gå på toaletten eller klä på sig.
- Att vi undviker stängda och låsta dörrar. En stängd eller låst dörr kan få det att verka som om det pågår något som är fel, även om så inte är fallet.

INTE UMGÅS PRIVAT MED BARNEN

Det är viktigt att skilja mellan vårt uppdrag i Rädda Barnen och vårt privatliv – både för vår egen och för barnens skull. Vi lämnar inte ut vårt privata telefonnummer, vår adress eller vår e-post till barnen eller deras föräldrar/vårdnadshavare. Om vi träffar på barnen eller deras föräldrar/vårdnadshavare utanför Rädda Barnens regi så avvaktar vi och låter dem hälsa på oss först.

SOCIALA MEDIER

Sociala medier är en del av allas vardag. Här möts barn och vuxna och delar vardagsupplevelser. Det är också naturligt att en nystartad gemenskap från till exempel ett läger fortsätter här. I detta sammanhang finns det dock ett antal saker att tänka på:

- Det finns åldersgränser för att få använda sociala medier – till exempel är minimiåldern på Facebook 13 år.
- Om vi i vår roll som t. ex. aktivitetsledare skapar en grupp på Facebook behöver vi se till att gruppen är stängd för utomstående (andra verksamma är naturligtvis välkomna). Vi behöver också se till att barn eller föräldrar/vårdnadshavare inte laddar upp bilder i gruppen.
- Vi själva får inte heller ladda upp bilder från våra verksamheter på sociala medier eftersom bilderna kan spridas vidare utan att vi har kontroll över det.
- Vi måste också tänka på att skilja mellan barn- och vuxenliv, liksom mellan vårt frivilliga engagemang och vårt privatliv. Därför ska ”vänskaper” online med barn eller föräldrar/vårdnadshavare undvikas.
- Vi ska också undvika att ha privat korrespondens via mail eller liknande mellan oss som är verksamma och barnen som deltar i våra verksamheter.

FOTO OCH ANVÄNDNING AV BILDER

Det är underbart och roligt med bilder. Bilder möjliggör för barn och föräldrar att dela minnen med andra. Bilder är också ovärderliga i Rädda Barnens arbete för att berätta om våra verksamheter. Det finns dock ett antal saker vi behöver tänka på vid fotografering och användning av bilder.

- För att skydda barns och föräldrars/vårdnadshavares integritet och privatliv måste vi få deras samtycke innan vi använder bilder på dem till nyhetsbrev, hemsidor och andra material. Rädda Barnen har en särskild medgivande-blankett³ som föräldrar/vårdnadshavare skriver under.
- Vi som är verksamma får som sagt inte heller ladda upp bilder på barn eller föräldrar/vårdnadshavare tagna vid Rädda Barnens aktiviteter i sociala medier, även om det är en sluten grupp, eftersom Rädda Barnen inte äger rättigheterna till bilderna och de kan spridas bortom vår kontroll. Vi kan istället dela bilder med barn och vuxna som deltagit vid en aktivitet genom att exempelvis:
 - Lägga bilderna på ett USB-minne och skicka med hem, eller skicka per post.
 - Anordna en ”fotodag” som aktivitet, med utskrivna foton och klippböcker/scrapbooks.

³ Blanketten finns att ladda ner på www.raddabarnen.se/tryggaretillsammans

VÅRA MÅLSÄTTNINGAR SOM VERKSAMMA

VARA ÖPPNA OM PROBLEM

Vi strävar alltid efter att ha en öppen dialog om problem och farhågor för att förebygga risker inom verksamheten och för att hantera konflikter på ett konstruktivt sätt.

DEFINIERA TYDLIGA ROLLER

Vi definierar tydliga roller och ansvar under aktiviteterna vi arrangerar. Det skapar trygghet för såväl barn och föräldrar/vårdnadshavare som för oss verksamma.

TACK!

Till slut, stort tack för att du är verksam i Rädda Barnen! Tillsammans blir vi en stark kraft som gör skillnad för barn, och din insats är oerhört värdefull!

Önskar du få mer stöd och råd om hur ni kan vara tryggare tillsammans i just er verksamhet? Du är alltid välkommen att skriva till childsafeguarding@rb.se. Vi hör!

Rädda Barnen
107 88 Stockholm

Besöksadress:
Landsvägen 39, Sundbyberg

Tel: 08-698 90 00
kundservice@rb.se

www.raeddabarnen.se